

Den 7 februari 2038

- Kan ingen jävel få död på den karln!?

Statsrådet Per Z Göranzon viftade med ett brev framför sin sekreterare och var uppenbart frustrerad.

- Han är snart 96 år gammal och har kostat oss skattebetalare alldeles för mycket i sin feta pension. Och det här är hans 485:e brev han skriver till Regeringen och gnäller. När ska vi få lugn och ro?

Hallbergs brevskrivande hade börjat redan före millennieskiftet, hade Per Z tagit reda på. Han var visst någon sorts utsparkad halvchef på Ericsson, som Telecom-bolaget hette på den tiden. På den tiden hade han mest skrivit om faran med radiostrålning, både för radio/TV och de mer högfrekventa system som användes för direktkommunikation.

Egentligen visade det sig att han hade rätt på sätt och vis. Hans privatfinansierade forskning hade inte gått att stoppa och han publicerade artikel efter artikel i ämnet. Till sist accepterades det som en självklarhet att man skulle undvika att hamna i resonans med sådan radiostrålning som stämde överens med kroppslängden. Hade man sängen riktad mot en sändare och dessutom hade en vågreflekterande stålfjädermadrass kunde en gymnasist räkna ut vad som kunde hända om våglängden var den rätta.

På 2010-talet hade etablerade forskare tagit upp ämnet på allvar och det hela blev utrett i grunden och ingick som ett kuriosum att nämna i undervisningen om epidemiologi. Även idioter kunde ibland visa sig ha rätt. Fast en del ville gå längre och skicka Hallberg i fängelse eftersom han inte på ett vetenskapligt korrekt sätt hade framfört sina hypoteser i tid. Hade det hela skötts på ett riktigt sätt och "beforskats" som det heter i högskoleregi så hade många människoliv kunnat räddas. Hans envisa privatforskande togs ju inte riktigt på allvar och många tyckte med facit i handen att detta bara fördröjde utvecklingen.

Men Hallberg klarade sig från fängelset den gången. Men det var nära en gång när han fick sin bok utgiven. Den hette 'Varken internt eller externt...' och var ett grovt angrepp på samhället, industrin och myndigheterna. Han hade t.o.m. öppet anklagat en hög tjänsteman på Ericsson för mordhot, och det var nära det hade slutat i en rättegång. Ericsson valde dock att inte göra någon affär av saken. Man visste inte om Hallberg hade någon inspelning eller något annat i bakfickan.

De följande åren bekräftade också varningarna om mobiltelefonernas ohälsobringande egenskaper. Statistiken över hudcancer visade att den plötsligt började öka i ansiktsregionen hos yngre personer. Det fanns tecken redan från 1997 då man införde 1,8 GHz men ännu tydligare blev det från 2001 då man släppte lös 2,1 GHz och de snabba 3-telefonerna gjorde sitt intåg, särskilt bland de yngre.

Egentligen hade mobilindustrin rätt tidigt insett att deras produkter med tiden skulle komma att utgöra en fara för både folket och affärerna. Så tidigt som 1997 hade både Ericsson och Nokia tagit patent på möjligheten att begränsa uteffekten från mobiltelefonerna. GSM 900 gick t ex automatiskt upp till 2W om täckningen var dålig och tog ingen hänsyn till om det var en liten femåring som höll i mobilen. Men varken föräldrar eller myndigheter ställde frågan om man kunde sätta ett tak för lillens bestrålning så det hela fick bero och patenten utnyttjades aldrig.

Den mobilfinansierade organisation som satte upp gränsvärdet (ICNIRP) såg till att medlemmarna i sina länder sorterade bort alla vetenskapliga rapporter som indikerade problem med de höga gränsvärdena när man skrev sina årliga vetenskapsöversikter om strålning och hälsa. Men i det fördolda pågick en utveckling för att i sinom tid kunna presentera en helt ny teknologi om och när det blev uppenbart att GSM, 3G och 4G egentligen var rent åt skogen hälsovådliga.

Redan år 2001 hade Hallberg, som då arbetade som miljöchef inom Ericsson, skrivit en liten historia om året 2010. Då skulle redan den nya generationens IR/UV-telefoner finnas ute i samhället. I princip oändlig bandbredd och snabbhet och dessutom slapp man bli uppringd när man var ute och gick. De fungerade bara inomhus och ingen blev sjuk eller fick störd sömn etc av dessa mobiler.

I verkligheten kom de första IR/UV telefonerna ut i test redan 2009 och de testades i Dubai. Det tog ytterligare några år innan standardiseringsarbetet var avklarat och man kunde börja slå på trumman för en helt ny teknologi. Ohälsan började nu vara så utbredd att t o m. mobilföretagen insåg att det började bli bråttom. Och år 2012 beslöt man att slå till.

Samtidigt som man lanserade den nya tekniken fick nu landets mobiltrogna experter, som tidigare hade varit medlemmar i ICNIRP, i uppgift att börja peka på den gamla mobilteknikens risker. Skillnaden mellan deras nya varningar och de, som andra forskare redan för decennier sedan hade uttalat, var att man nu baserade sig på vetenskap och inte på gissningar. Som ytterligare lök på laxen såg mobilindustrin till att Anders Ahlbom tilldelades Nobelpriset i medicin år 2013 för sina ovärderliga analyser av samband mellan ohälsa och radiostrålning. På så sätt visade man att man reagerar på vetenskapliga fakta när det finns saklig grund för det och därmed kunde man inte bli skadeståndsskyldig för tidigare missgrepp.

Att hela världen nu skulle bli tvungen att byta mobilsystem och köpa minst 5 miljarder nya mobiltelefoner var ju heller inte fy skam. Detta var egentligen grundstrategin: Först förnekar man riskerna, sedan satsar man på nya långsiktiga studier typ COSMOS som skulle pågå i decennier så att man får tid på sig att utveckla ny teknik. Till sist skulle man erkänna riskerna och då ge de trogna vetenskapsmännen en ordentlig eloge och samtidigt ha en färdig ersättare till de gamla mobilerna i bagaget. Nya strålande affärer skulle öppna sig.

Allt det där var ju historia nu, men Per Z kom ihåg diskussionerna hemma när mor och far talade om de skulle lämna in telefonerna eller inte. År 2012 hade nämligen en uppmaning kommit från Socialministeriet att alla gamla mobiltelefoner skulle lämnas in för destruktion och att man nu kunde skaffa de nya IR/UV-telefonerna istället. Far var lite nostalgisk och tyckte att vi skulle behålla telefonerna. - De är ju en del av vår historia, sade Far. Han hade en stor samling av mobiltelefoner i sina byrålådor och funderade på att sätta upp dem på väggen på något sätt. - Aldrig! hade Mor sagt. - Vi har fyra nära släktingar som har dött i hjärntumörer och Johans operation på halsen ska vi nog också räkna dit, sa Mor. - Ska vi göra tavlor och sätta upp på väggarna för att fira det?

Ja, till sist hade Far gett med sig och alltsammans hamnade i elektroniksoporna, där de hörde hemma enligt all tillgänglig forskning numera.

Egentligen var det rätt mycket som hade hänt sedan den tiden, tänkte Per Z och satte sig i besöksfåtöljen i sitt tjänsterum. En knapptryckning och vips så hade han en rykande kopp gott kaffe i näven. Det var sekreteraren som visste vad signalen betydde så här dags på dagen.

Jo, nog hade mycket hänt alltid.

Strålningsdebatten på den tiden hade ju mattats av sedan man hade tvingats införa kraftiga motåtgärder. Det hade inte räckt med att förneka fakta. Mutkostnaderna, som Telecom-branschen hade för att hålla ordning på myndigheterna, hade börjat skena i höjden runt 2010. Men den stora svängningen kom när Motorola plötsligt lade ner hela sin mobilverksamhet och öppet deklarerade att nu skulle man satsa allt på strålfri teknik. Dessa ständiga rättegångar och stämningar från tusentals privatpersoner hade till sist blivit för mycket för företagsledningen. Det var tur att firman redan 2008 hade skyfflat över allt som hade med mobiler att göra till ett separat dotterbolag. När sedan stämningarna och anklagelserna började svämma över var det bara att låta bolaget gå i konken så var den saken ur världen.

Motorola profilerade sig därefter snabbt som det första Telecom-bolaget i världen som inte sysslade med trådlös teknik, åtminstone inte i de traditionella frekvensbanden. Visst arbetade man med korthållskommunikation via IR och UV men det var naturliga frekvenser som kroppen sedan årmiljoner tillbaka mycket väl kunde hantera. Nej, det nya var den starka satsningen på fasta nätkopplingar igen. Begreppet Rayless började användas som motvikt mot Wireless, som man hade tjatat om sedan 1980-talet.

Motorola Rayless Inc. blev snabbt ett klipp på börsen och de andra jättarna såg sig akterseglade på marknaden när de i det längsta ville hålla sig kvar vid de tusentals miljarder som de grävt ner i mobilmasternas fundament. Nokia slogs helt ut från marknaden 2012 och Ericsson hade svårt att hänga med i svängarna också. Nu var det Rayless som gällde och det var inte bara att ändra några bokstäver i dokumentationen.

Per Z sörplade lite till ur kaffekoppen och tänkte plötsligt på hur litet detta problem egentligen var när man nu ser hur det ser ut över 25 år senare. Vad hade det gjort om halva befolkningen hade fått cancer? Som det nu såg ut var ju hela Sverige i praktiken invaderat av alla möjliga nationaliteter och befolkningen var över 35 miljoner. Ja, inte var det en ökande nativitet som hade orsakat detta från början. Nej det blev helt enkelt outhärdligt varmt neråt medelhavet och längre söderut. Kroppen var dimensionerad för att tåla högst 37 C och förr fanns ingen plats på jorden som långvarigt hade högre temperatur.

Men saker och ting hade ändrat sig. Och det snabbt också. I början av seklet hade det funnits en klubb för inbördes beundran som kallades för IPCC, Intergovernmental Panel for Climate Change. Man samlades och satte ihop rapporter som regeringarna gillade. Inte alltför avskräckande men lite kunde man kanske varna. År 2001 hade man sagt att om 1000 år så kunde Arktis bli isfri. År 2007 hade man ändrat sig och sade att det kanske skulle ske redan om 100 år. Men redan det året fanns rapporter som pekade på en katastrofal avsmältning och att 70% redan var isfritt nu på sommaren. All is kunde vara borta om 10 år sade vissa. Ja, år 2009 var det faktiskt färdigt. De sista isbjörnarna drunknade och man ordnade en TV-sänd gala där man kunde se den sista björnen simma mot en horisont oändligt långt borta. 'Kan man inte rädda björnen då?' frågade många tittare, men vetenskapsmännen sade att det hjälper ju inte. Det fanns bara en björn, och det var en hanne. Låt naturen ha sin gång. Han drunknar nog om några timmar.

Men att värmen skulle fortsätta som det hade gjort var det få som hade föreställt sig. Per Z kom ihåg när miljöflyktingarna började välla in i landet när han var runt 15 år. Migrationsverket, som det då fortfarande hette, hade inga klara direktiv vad man skulle göra när sådana kom. Ansöker ni om asyl? Frågade man vid tullen. Nej, vi vill bara komma in och svalka oss sade de rika resenärerna. Vi har pengar i olika valutor. Vad vill ni ha?

I början var det bara de rika som kunde resa iväg från hettan och de togs om hand som turister och fick turistvisum i efterskott. Men senare så blev det massutvandringar och alla någorlunda beboeliga länder fick ställa upp och ta emot miljöflyktingar. Regeringen tvingades inse och gilla läget. Här gällde det att ordna mat och husrum åt dessa svettiga, illaluktande resenärer. Och sjukvård, skolor, dagis och hela baletten. Det blev trångt i förläggningarna och tillfällen till umgänge saknades aldrig. Man fick anlägga speciellt byggda BB-anrättningar för att kunna ta hand om alla nyfödda som kom på löpande band.

Ja det var tider det. IPCC hade sagt att om vi bara lättar på gasen så ordnar det sig. Temperaturen stiger bara ytterligare 0,6 C och det kan vi väl tåla. Oljelandet Norge blev så nöjt med den rapporten att man omgående beslöt att tilldela IPCC ett halvt Nobelpris. Den andra halvan gick till Al Gore. Det var visst någon filmproducent eller något liknande, ville Per Z minnas.

Men inte hade temperaturen stabiliserats inte. Nej, tvärtom hade satsningarna på miljöbilar och lågenergilampor bara ökat på utsläppen. Man trodde att dessa åtgärder räckte, hur dum fick man vara egentligen på den tiden.

Nu blev plötsligt Per Z lite mörk i blicken igen. Den där Hallberg, tänkte Per, han tjatade om att införa ransoneringskort för koldioxid redan 2006, hade han läst. Ingen hade tagit förslaget på allvar, eller ens diskuterat det. Men i England hade iden tagit form och 2009 fanns ett färdigt system som skulle testas. I stort sett enligt ursprungsidén, dvs. att var och en fick en månadsranson av CO2 som sedan räknades av varje gång man handlade något.

Det tog flera år innan man kunde gå från idé till praktiskt införande men någon gång 2012 så var systemet igång i flera länder. Men då hade också den globala medeltemperaturen stigit lika mycket som IPCC hade trott inte skulle ske förrän 2050. Allt gick snabbare och snabbare. Men i Sverige hade vi en regering som var totalt handlingsförlamad. Det hade den nog varit för det mesta, snarare var den en knähund till industrin än något för folket att luta sig mot.

Var det inte Hallberg som hade återinfört dödsstraffet i Sverige också? Per Z ville minnas att det fanns en lång rad skrivelser från Hallberg till olika departement och myndigheter någon gång på 20-talet. - Utse 5 miljöministrar, hade Hallberg sagt. - Ge den första 3 veckor på sig att vidta konkreta åtgärder mot den galopperande temperaturhöjningen. Lyckas han inte så får nästa man på listan genomföra avrättningen och sedan ta över den vakanta tjänsten som miljöminister. Fullständiga rättigheter ska han ha. Han får göra vad som helst, bara han får stopp på utsläppen.

Det hade blivit en stor debatt om detta galna förslag. Ett så civiliserat land som Sverige kan ju inte återinföra dödsstraffet. Men samtidigt så pekade alla prognoser mot att vi kommer att bli kokta som kräftor så småningom 'om inget görs', som politikerna alltid sade och tittade sig omkring. Ingen verkade göra något.

Tänk om man skulle låta ministern få helt fria händer i alla fall? Det kunde i alla fall inte bli värre än att bli kokt som en kräfta. Efter en utdragen debatt i riksdagen beslöts att tilldela miljöministern exceptionella rättigheter och makt att göra i stort sett vad som helst bara det blev resultat.

Den förste ministern, Per Z kom nu inte ihåg vad han exakt hette, han gjorde några valhänta försök att tvinga folk att åka mer kollektivt. Bensinpriset höjdes av sig själv så det var inget större problem. Men totalt, hur man än räknade så visade kalkylerna inte på någon minskad ökningstakt ens. Målet att nå en 30% minskning av utsläppen år 2020 hade ju spruckit så det rök om det. Var det överhuvud tagen någon minskning alls som man hade uppnått? Efter någon månad insåg man att miljöministern inte alls hade lyckats ändra kursen på skutan. Vad skulle man nu göra? Skulle man verkligen avrätta honom och tillsätta en ny minister som vis av erfarenheten vid exekutionen kanske skulle öka pressen på befolkningen något?

Vi sätter honom i finkan, föreslog någon av ministrarna. Och välkomnar den nya. Det borde räcka. Det gjorde det inte.

Och så fortsatte det ända tills man faktiskt införde dödsstraffet och avrättade minister nr 4. Efterträdaren var något nervös inför utnämningen men förklarade inför media och alla TV-kamerorna att, nu Djävlar och Anamma skulle man få se på åtgärder. Direkt efter statsbegravningen av miljöminister 4 deklarerade nr 5 att nu skulle det bli ransoneringskort på koldioxid. Det verkade ha fungerat bra in andra länder men här skulle det hela bli ännu bättre.

Året var då 2028 och all elektronik fanns sedan länge på plats. Alla varor och tjänster var kalibrerade och märkta med sin CO₂-belastning och drogs automatiskt från kontot när man betalade med sitt kreditkort. Allt det där var egentligen inget nytt eftersom det hade tillämpats i många år av andra länder. Men det hade fuskats också en hel del. Och i en hel del länder hade man fått olika tilldelning beroende på vilken inkomstklass man tillhörde. På det sättet hade ett riktigt klassamhälle återuppstått och för de riktigt rika var detta inget problem alls. Men de fattigast satarna vågade knappt springa en motionsrunda eftersom även överdriven motion räknades in och drogs från det lilla konto man hade. Eftersom varje medborgare redan från födseln hade ett litet chip inopererat i skuldran kunde man följas med GPS. Om en medborgare verkade driva omkring i skogen i ca 10 km/h så var det klart att han/hon joggade och då blev det avdrag minsann.

Miljöminister Nr 5 skulle nu återinföra det klasslösa samhället igen. Med ett trollslag införde han regeln att alla tilldelas 500 kg per månad att förbruka. Om man inte förbrukar det så kan man sälja överskottet eller spara till nästa månad etc. Plötsligt skulle alla bli exakt lika rika eller fattiga, hur man nu såg det. Naturligtvis blev det ett väldigt ståhej och rabalder, men nu var det ju så att Nr 5 hade oinskränkt makt. Lyckades han få bukt med de ökande utsläppen och istället få en minskning till stånd så hade han lyckats. Och slapp bli skjuten, eller vad nu Nr 6 skulle välja för metod.

Sedan var det ju så att 500 kg egentligen redan det var åt skogen för mycket. Målet var att få ner utsläppen med 85% till år 2050 och det skulle innebära 75 kg. Varav 40 kg går åt till ren utandningsluft. Om man inte joggar alltså. Kvar blir då 35 kg att festa på och att åka till Thailand på solsemester när andan faller på.

I och för sig åkte ingen till Thailand numera eftersom det var helt obeboeligt där. Stränderna låg öde och spökhotellen stod på rad och väntade bara på att nästa tsunami skulle radera ut dem från världskartan.

Tur att vi byggde dessa kärnkraftverk, tänkte Per Z och torkade svetten från pannan. Tack vare Folkpartiets framsynthet kan vi nu hålla igång kylaggregaten i riksdagshuset och i regeringskansliet. Annars så hade det varit outhärdligt. Det är alltså den 8:e februari och ute är det 22 grader varmt. Tack vare konditioneringen kan vi ha en dräglig temperatur trots att det är så många som jobbar här. Varje medarbetare fungerar ju som en brödrost, utvecklar 150-200 W även om man sitter och såsar som jag, tänkte Per Z.

Men det är till sommaren som vi verkligen kommer att välsigna kärnkraften. Då går kylsystemet för fullt och ute är det över 40 grader. Kylvattnet från kraftverken har nu också värmt upp Östersjön till över 35 grader i ett stort område. Allt levande är utslaget.

Men tillbaka till den där Hallberg. Strålningen hade han kanske rätt i och ransonering av koldioxid blev det ju till sist, men vad är det han tjarar om nuförtiden? Det sista brevet, som kom i morse, hade rört hans rättighet att få följa med på rymdskeppet Aniara. Man hade döpt ett forskningsskepp efter Harry Martinssons diktepos. Nu skulle det sändas iväg mot okända mål. All vetenskap var nu överens och övertygande belägg fanns för att det bara var en tidsfråga innan Tellus blev obeboelig. Aniara bekostades av skattebetalarna och man sökte nu frivilliga att ingå i resetruppen. I princip kunde vem som helst söka, men man skulle vara klar över att man aldrig kom tillbaka till jorden igen. Men skeppet var självförsörjande och det fungerade, det hade man testat i försöksexperiment på jorden under flera år.

Den tokstollen ville följa med på sista resan! Är man 96 år snart så borde man nog kunna stanna hemma i svalkan från kärnkraften. Men han hade hävdats att han ville delta och åtminstone vara med i en korrekt utlottning ifall det var fler sökanden än som fick plats.

Per Z, som hade en del att säga till om, beslöt att lägga ett ord för Hallberg. Har vi tur så blir detta hans sista brev, tänkte Per Z och reste sig från fåtöljen. Den halvt urdruckna kaffekoppen hade redan svalnat och smakade inte så gott längre.

Han gick långsamt mot sitt skrivbord igen.